

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Kombinacije o našem budočem parlamentarizmu

Naravno je, da se v dobi zastojanja političnega življenja razni politični in znanstveni prvaki, pa tudi druge osebnosti publicistično in v predavanjih bavijo z vprašanji oblik našega budočega parlamentarizma. Mnenja so seveda zelo različna in se tudi še noben član sedanje vlade ni izjasnil o tem vprašanju.

V časopisju gospodarskih krogov se v zadnjem času ponovno povdarja potreba takojšnje vpostavitve takozvanega gospodarskega parlamenta ali sveta. Govorilo se je že tudi o skorajšnjem nastanitvi te korporacije in čula so se že tudi imena nekaterih kandidatov. Ideja ustanovitve te korporacije, je stara kakor je stara naša država. Tudi so že razne vlade obljubljale vpostavitve privrednega sveta, do realizacije pa ni prišlo. Zdi se pa, da se tudi sedanja vlada ne ob odločila za izvedbo predloga, ker odklanja za gotovo dobo vsakršne volitve. Vrh tega bi imela ta korporacija, smisel samo, če bi imela tudi zakonodajno moč. V času pa, ko obstoja vrhovni zakonodajni svet, ki pa ima samo pravico, da daje svoje mnenje, ne more imeti nobena druga korporacija večje pravice. Pač pa je dana možnost, da ministrstvu trgovine in poljoprivrede skupno imenujeta tak gospodarski svet s podobnimi kompetencami, kakor jih imata n. pr. zdravstveni ali prosvetni svet.

O našem budočem parlamentarizmu so mnenja v javnosti zelo deljena. Eni zagovarjajo bivši sistem enega parlamenta, izvoljenega na podlagi splošne in enake volilne pravice. Drugi zopet odklanjajo splošno volilno pravico, češ da naš narod še ni kulturno dozorel za takšno demokracijo, ki se obnese pač v zapadnih državah z večstoletno zgodovino in visoko razvito kulturo, ne more se pa pri nas. Tretji zopet zagovarjajo dvodomni sistem. Pa tudi v tem pogledu se pojavljajo razni predlogi.

Minulo nedeljo je v Zagrebu predaval vsenčinski profesor dr. Josić o tem vprašanju ter je zagovarjal tezo, da se naj ne volita dve korporaciji, ampak naj se parlament razdeli v politični in ekonomski parlament. Ideja je morda teoretično zapolnila, praktično pa bi bila najbrže neizvedljiva in brez uspeha. Morda bi se na ta način gospodarska vprašanja rešila pod sabotžo samopolitikov, parlamentarna kriza sama bi pa s tem še ne bila rešena. Namesto enega bolnika bi najbrže imeli dva.

Ozdravljenje našega parlamentarizma — to je dosedaj povečini mnenje v javnosti — je mogoče le na podlagi pravičnega volilnega reda, v izvedbi svobodnih volitev, pri katerih ne odloča strankarska diktatura in zloraba državne oblasti, ter na drugi strani korektiv parlamenta v obliki senata, kakor imajo to mnogi višji razvoji v razni demokraciji. Če torej ne odločimo o tem, kaj bi bilo, ne moremo se izogniti, da bi naš parlament postal samo politična struktura vsaj senata. Takšna korektura je potrebna. Bili bi na ta

Otok Madeira se pogreza v morje

VELIKA KATASTROFA OB OBALI OTOKA, KAMOR JE BIL POSLAN V PROGNAVSTVO ZADNJI AVSTRIJSKI CESAR, KAREL HABSBURG.

LIZBONA, 9. marca. Severno obalo otoka Madeira je zadela strahovita katastrofa. Prebivalstvo je že dalj časa opazovalo, da se zemlja več sto metrov proti notranjosti otoka pogreza. Vsako leto je izginilo v morje po več metrov kopnine. Toda ta proces se je vršil tako polagoma, da ni vzbujal nobene bojazni. Pred dvema dnevi pa je sledila čisto nepričakovano velika katastrofa. V poznih večernih urah so čutili močen potresni sunk, ki je povzročil med vsem prebivalstvom severne obale silno paniko. Ljudje so zbežali na pristo, kjer se jim je nudil grozen pogled. Med zamolklim bobnenjem se je zrušilo v morje več sto metrov obalnega ozemlja pri St. Vincentu. Ljudje so začeli v paničnem strahu bežati na vse strani. Okrog polnoči se je zrušilo znova nad 2 km strme obale z vsemi naselbinami.

Okrog 25 manjših hišic je izginilo v morski globlini. Po dosedanjih ugotovitvah pogrešajo tudi nad 100 ljudi, ki so najbrže našli svoj grob v hladnih valovih.

LIZBONA, 9. marca. O katastrofi na Madeiri prihajajo vedno bolj alarmantne vesti, iz katerih je mogoče posneti, da je mnogo večja kakor se je prvotno mislilo. Prebivalstva se je polotila silna panika in hoče zapustiti nesrečni otok, o katerem so vsi pričani, da bo izginil v morje. To bo jazen povečuje še dejstvo, da se zemlja na severni obali še vedno pogreza. Med zamolklim bobnenjem se neprestano rušijo večji kompleksi zemlje. Obласти so odredile izpraznitev vseh naselbin na severni strani otoka. Organizirale so tudi prvo pomoč za begunce, ki so navallili na luke in se hočejo izseliti.

Strašen nered v blagajniškem oddelku narodne skupščine

PREISKAVA KONČANA. — PORAZNE UGOTOVITVE PREISKOVALNE KOMISIJE. — POSLANSKI DOLGOVI.

BEOGRAD, 8. marca. Komisija za likvidacijo narodne skupščine, je sedaj definitivno končala svoje delo. Po poročilu, ki ga je predložila vladi, znaša primanjkljaj v blagajni točno milijon dinarjev. Razen tega je komisija ugotovila Din 3.120.480 dvomljivih izdatkov, ki se opirajo deloma na nepravilne račune deloma pa predstavljajo začasne izdatke, ki bi se morali iztrijati. Med temi je zlasti mnogo predumov poslancev, ki se niso

obračunavali. Predumi segajo celo nazaj do leta 1922. Vrh tega je našla komisija v skupščinski blagajni veliko množico neveljavnih bankovcev, ki jih blagajna ni pravočasno zamenjala, kar priča o strašnem neredu, ki je vladal v blagajniškem oddelku. Komisija je stavila predlog, da naj se vsi, ki so po zakonu odgovorni za poslovanje narodne skupščine, pozovejo na odgovor.

Novo komisije ministrstva pravde

BEOGRAD, 9. marca. Na osnovi čl. 6 zakona o izvrševanju kazni je imenoval minister pravde poseben posvetovalni odbor pravosodnega ministrstva, ki bo dal strokovno mnenje in predloge o vseh važnejših vprašanjih, ki se tičejo izvajanja zakona o izvrševanju kazni. Zakon predstavlja zlasti za srbske pokrajine novost in bo imela ta komisija nalog, da skrbi za enotno izvajanje zakonskih določb po vsej državi. V komisiji so med drugimi: univ. prof. dr. Metod Dolenc iz Ljubljane, dr. Toma Živanović iz

Beograda in dr. Josip Šilović iz Zagreba.

Na podlagi čl. 28 istega zakona je imenoval minister pravde tudi posebno komisijo, ki bo vsake tri mesece pregledala predloge in dala svoje mnenje o pogodnem odpustu kaznjencev, ki bi imeli po novem kazenskem zakonu pravico, da zaprosijo za pogodno odpustitev iz kaznilnice.

Manjšinsko uprašanje in Mala antanta

ŽENEVA, 9. marca. Zastopniki Male antante, Grške in Poljske, so sklenili izdelati skupen memorandum o manjšinskem vprašanju.

način na eni strani zavarovani posamezni pokrajinski interesi in ne bi bilo mogoče, da bi se kakor doslej prehajalo radi političnih borb preko vseh socialnih, gospodarskih in kulturnih interesov. Naravno da bi moral imeti senat tudi zakonodajno moč, in sicer — kakor zahtevajo nekateri celo v taki meri, da bi tudi zakonske osnove, ki bi jih senat sklenil sam brez sodelovanja odnosno vsled namerne sabotaze parlamenta, dobile zakonito moč. Tako bi bil tudi parlament prisiljen h konstruktivnemu delu.

Iznesli smo ta različna mnenja o vprašanju našega budočega parlamentarizma v želji, da se tudi naša javnost s problemom, ki bo postal prejelislej aktualen, prične intenzivneje baviti.

Velika tatvina v Mariboru

Mariborska policija je prišla na sled veliki tatvini, ki jo je izvršil pri tukajšnji tvrdki J. Martinz v Gosposki ulici uslužbenec Karl P. Pri podjetju je bil zaposlen že več let in je užival popolno zaupanje, kar mu je omogočalo, da se je okoriščal z manjšimi tatvinami, ki so tvrdko oškodovale za več desetstisoč dinarjev.

Ukradeno blago, ki ga je polagoma in skrivoma odnašal iz trgovine, je oddajal svojemu tovarišu, ki ga je potom sestre razpečeval v okolici in oddaljenejših krajih, da bi se lažje zabilšala sled.

Sestra Karlovega tovariša je ukradeno blago prodajala celo v Zidanem mostu, kjer pa so se cene policiji zdele tako nizke, da se je pričela zanimati za sumljivo žensko in za njeno blago. Pri aretaciji je izpovedala, da je prejela blago od brata iz Maribora. Njen brat je pri zaslišanju brez odlašanja izdal tatinskega tovariša, ki je bil še istega dne aretiran.

Karl P. je tatvino priznal in izpovedal, da cenil vrednost pokradenega blaga na 20.000 Din, dočim se upravičeno domneva, da je podjetje oškodovano za mnogo večjo vsoto, kajti kolikor se je dalo ugotoviti, je uslužbenec kradel zadnjih šest mesecev, kakor se mu je pač nudila prilika.

Karla P., njegovega tovariša in sestro, ki je posredovala prodajo, je mariborska policija zaprla in nadaljuje preiskavo, ki bo zadevo v najkrajšem času popolnoma razčistila.

Trije zanimivi večeri v mariborskem gledališču

Našemu občinstvu pripravlja narodno gledališče izreden umetniški simpozij in sicer — v soboto, dne 9. marca: Plesni večer Erne Kovačeve, v nedeljo zvečer koncertni večer Zamejičeva-Neralič-Zivko in v ponedeljek zvečer kot finale — gostovanje ljubljanske opere.

Erna Kovačeva se namerava občinstvu prikupiti s svojim izredno izbranim plesnim sporedom. Čeprav se uvaža pri nas s pretežno klasičnim programom, nas bo presenetila tudi z nekaterimi modernimi plesnimi točkami — z grotesko in prav v tem genru naravnost fascinira njena izredna svežost in samobitnost, s katero se izmika sponam šole.

V nedeljo zvečer se bo vršil operno-koncertni večer priljubljenih članov bivše opere, predvsem s programom, ki je žel v naši bivši operi največji uspeh. Izvrstna altistinja ga. Zamejičeva nastopi z izbranimi točkami, zlasti z arijama iz »Evangeljnika« in »Plesa v maskah«. Priljubljeni bari-tonist gospod Neralič, ki je iz mnogih oper v najboljšem spominu, zapoje med drugim prolog iz »Pagliacce« ter arije iz »Fausta«, »Tosce« in »Plesa v maskah«. Simpatični tenorist g. Živko, ki je na našem odru že često uspešno nastopil, pa bo podal umetne pesmi in operne arije.

V soboto in nedeljo spremlja vsa izvajanja na klavirju znani slovenski skladatelj g. prof. Vasilij Mirk.

V ponedeljek pa zaključit to trovečerje ljubljanska opera, ki pride k nam v goste z najnovejšim, kar premore tuja in domača operna glazba.

Rimska cesta v Dravski dolini

KDO JE KRIV TEMU, DA SELE PREKO INOZEMSKIH ZNANSTVENIH LISTOV DOZNAMO O VAŽNIH ZGODOVINSKIH NAJDBAH NA NAŠEM OZEMLJU?

Lansko in predlansko leto so v zvezi z dviganjem državne ceste nad falsko elektrarno našli nove ostanke nekdanje rimske ceste v Dravski dolini. Da niso šli preko teh ostankov, je zasluga g. Franca Dietingerja iz Sv. Ožbalta, ki je s tem tudi omogočil, da je o ostankih poročal Mariborčan Alojz Serpp v decembrskem zvezku l. 1928 graških »Blätter für Heimatkunde«.

Pri Sv. Ožbaltu sta kakih 80 m zahodno od gostilne Verdačnik ugotovila Dietinger in Serpp približno 50 cm pod severnim robom stare ceste ostanek rimske ceste: gnajstast kamen, dolg okroglo 3 m z zgoraj 10—12 cm širokim in 10—12 cm globokim kolosekom na južnem delu. Severni del je v momentu, ko je Dietinger ugotovil v kamnu rimsko ostalino, že bil zazidan.

50 m zahodno od omenjenega mesta so pri gradnji cestnega kanala našli kvadratni kamen, katerega površina meri nad 3 m². Zgoraj 10—12 cm široki in 10—12 cm globoki koloseki so bili izdelani v pravcu vzhod-zahod in so med seboj oddaljeni 92—93 cm. Na zahodnem koncu je bil kamen vpognjen, ker je bil tu kanal za odtok vode s ceste, kar dokazuje tudi konkavnost v začetku sosednega kamna. Medtem ko je prva najdba zazidana v dvignjeni cesti, je to drugo najdbo spravil F. Dietinger na svoj dom. Obe najdbi ležita pod državo, oziroma sedaj oblastno cesto v cestnem temelju. Tako je podoba, da je zapadno od Verdačnikove gostilne tekla rimska cesta po mestu sedanje, kateri tvori temelj.

Tretji ostanek rimske ceste je prišel na dan pred km 25.4 in sicer nad me-

stom, kjer se vzdigujejo skale do 7 m nad cesto, pod katero je proti Dravi zgrajen visok zid. Nad temi skalami sta se našla dva kamna, eden dolg 11, drugi 2 m z 11—12 cm globokimi in zgoraj širokimi koloseki, ki sta eden od drugega oddaljena 92—93 cm. Potem ko je Dietinger oba ostanka fotografiral, so preko njih izpeljali dvignjeno cesto.

Pod vplivom teh treh najdb je postala tudi razumljiva najdba Fr. Hüttla na ravni nad km 22.8 v Vurmatsu. Poleg manjših kamnov se je tu ugotovil 20—22 m dolgi kamen z koloseki 11—12, 11—12 in 92—93. Iz okoliščin pri zadnjih dveh najdbah je jasno, da je bil v rimski dobi severni breg Drave na omenjenih mestih mnogo bolj strm kot je danes. Zato so Rimljani v teh slučajih izpeljali cesto nad strminami, katere so izstreljale in pripravile za cesto šele poslednje generacije.

K odkritju teh ostankov ugotavljamo, da so prišli v našo javnost preko Gradca. (Blätter für Heimatkunde!) In to v očigled dejstvu, da se je mudila na licu mesta cela vrsta plačanih komisij. A niti eden član teh komisij ni smatral za potrebno o stvari vsaj z eno dopisnico informirati mariborsko Muzejsko ali Zgodovinsko društvo, ki bi, če ne drugega, oskrbelo o najdbah fotografije in jih predalo javnosti v muzeju, oziroma o najdbah poročalo v časopisu za zgodovino in narodopisje. Ker pa ni občutil slovenski inženjer tega ne kot svojo kulturno potrebo, še manj pa kot svojo kulturno dolžnost je naravno, da nas je moral o stvari obvestiti šele nemški privatnik preko Gradca! Styriacus.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Sobota, 9. marca ob 20. uri »Plesni večer Erne Kovačeve«, ab. A.

Nedelja, 10. marca ob 15. uri »Akademija«. — Ob 20. uri »Koncertni večer Zamolčeva-Neralič-Zivko«.

Ponedeljek, 11. marca ob 19. uri »Gostovanje ljubljanske opere«. »Oedipus Rex«, »Iz komične opere« in »Gianni Schicchi«.

Celjsko gledališče:

Nedelja, 10. marca ob 16. »Jesenski manever«. Ob 20. uri »Baladera«. Gostovanje g. Nerata. Gostovanje Mariborčanov.

Iz novosti študijske knjižnice

1.

Anwander A.: Die Religionen der Menschheit. Freiburg i. Br. 1927. (3030.)

Baluk M.: Mera v slovenski narodni pesmi. V Ljubljani 1928. (4035.)

Buschan G.: Die Sitten der Völker. Stuttgart. I. (II. 3838.)

Cronia A.: Ottone Župančič. Roma 1928. (4347 — 13.)

Dekker H.: Planeten und Menschen. Stuttgart 1926. (3195—105.)

Flooricke K.: Tiervater Brehm. Stuttgart 1929. (3195—114.)

Hettner A.: Der Gang der Kultur über die Erde. Leipzig 1929. (4348.)

Jaksch A.: Geschichte Kärntens bis 1335. Klagenfurt 1928. — (4318.)

Ježić S.: Francuska književnost do kraja klasičnog doba. Zagreb 1928. (4189.)

Künstele K.: Ikonographie der christlichen Kunst. Freiburg i. Br. 1926—1928. (II 3278.)

Lexikon. Luegers, der gesamten Technik und ihrer Hilfswissenschaften. Hrsg. von E. Frex. Stuttgart 1926. — (II 4350.)

Lončarevič D. A.: Jugoslaviens Entstehung. Wien 1929. (4188.)

Masaryk T. G.: Světová revoluce. V Praze 1925. (3350.)

Neuhöfer R.: Střední školství v prvních deseti letech Československé republiky po stránce organizační. V Praze 1928. (3963.)

Pypin A. N. und Spasovič V. D.: Geschichte der slavischen Literaturen. Leipzig 1880—1884. (2891.)

Recherches a Salone. Copenhagen 1928. — (III 3846.)

Slovinci v desetletju 1918—1928. Uredil dr. J. Mal. Ljubljana 1928. (II 4114 — 1.)

Stolfa J.: Šofer in samovar. Ljubljana 1928. (1076 — 9.)

Taranovski F.: Uvod u istoriju slovenskih prava. Beograd 1922 (2648)

Ušeničnik A.: Sociologija. Ljubljana 1910. (2893.)

Vošnjak B.: U borbi za ujedinjenu narodnu državu. U Ljubljani 1928. (3967.)

Wendel H.: Bismarck und Serbien i. J. 1866. Berlin 1927. (2655.)

Wollman F.: Slovesnost Slovanů. V Praze 1928. (4168 — 2.)

Zelenin D.: Russische (Ostslavische) Volkskunde. Berlin 1927. (1480 — 3.)

Žigon A.: Zapuščinski akt Prešernov. V Kranju 1904. (4339.)

Ljudska univerza v Mariboru.

V ponedeljek, 11. tm. ob 8. zvečer se povrnemo spet ruskemu ciklu in sicer s predavanjem znamenitega ruskega učnjaka vseuč. prof. dr. Al. Maklecova iz Ljubljane o položaju mladine v sodobni Rusiji. Najvažnejša in najfinejša preiskušnja vsakega političnega in gospodarskega reda — je mladina. Na njej — na sadovih — se najpreje in najbolj očitujejo dobre in slabe posledice sistema. Na žalost je tako tudi z rusko mladino! Ljubitelji slovanskega življa, pridite mnogoštevilno!

Prodaja dveh mariborskih avtobusov.

Mestna občina mariborska razpisuje pismeno ponudbeno licitacijo za dva avtobusa znamke »Chevrolet«, ki sta ocenjena po Din 40.000. Reflektanti naj stavijo na podlagi oglada vozov pismene obvezne ponudbe najpozneje do 15. tm. na naslov pisarne mestnega avtobusnega promet v Mariboru, Plinarniška ulica št. 5.

Mariborski in dnevni drobiž

Jubilej mariborske Glasbene Matice

Kakor smo že poročali, bo Glasbena Matica letošnjo pomlad kar najslovesneje praznovala svojo desetletnico. Matičina šola bo pokazala ob tej priliki s posebnim koncertom sadove svojega 10-letnega kulturnega dela in tudi orkester ter pevski zbor bosta z odličnimi produkcijami nastopila pred občinstvom.

Med drugim bo izvajal pevski zbor grandiozno Mirkovo kompozicijo »Golgota« in »Mornarsko« ter več prekrasnih drugih slovenskih skladb. Slavje Matičine 10letnice se bo vršilo 8. maja. Razen tega priredi Glasbena Matica povodom 100letnice rojstva dr. Benjamina Ipavca poseben koncert njegovih kompozicij.

Zanimivo stanje današnjega trga

Na današnjem živilskem trgu je bil naval tako od strani kupcev kakor prodajalcev naravnost ogromen. Celo vozna cesta je bila zelo tesno zasedena, da si se jedva preril skozi. Cena krompirja je poskočila od 10—12 Din na 13—15 Din merica. Kljub temu pa je bilo mnogo kupcev. Tudi jajc je bilo mnogo. Lepa, debela so prodajali po 1.25 do 1.75 Din. Novost na trgu je bila sočna pomladna redkvice, droben šopek s 4—6 rdečimi sadeži od Din 1—2. V toplih gredah vzgojena glavata solata, glavica Din 2—5. Luščena orehova jederca pa so se dobila liter po Din 14—16. Izredno draga je bila cvetača (karfijola), rezna solata in špinata, kar je povsem razumljivo. Revnejši sloji so kupovali repne cime in motovilec.

Na špeharskem trgu pa je bilo danes mnogo bolj živahno kakor zadnjič. Dospelo je 234 špeharjev, ki so pripeljali do 600 zaklanih svinj. Stojnice, določene za Vojašniški in Vodnikov trg, so morali postaviti celo ob Koroški cesti. Špeh (slanina) je notiral 23 do 25 Din kilogram. Zelo ozke plasti po 22 do 23 Din. Cena špeha se dviga, ker so v Bački in Vojvodini poskočile cene svinj na Din 17 kilogram žive teže. Mast je plavala med 23.50 do 25 Din kilogram; šunke 17 do 18 Din kilogram.

Zanimivo je nadalje, da je tržno nadzorstvo dirigiralo na špeharski trg nekaj poklicnih mesarjev, ki so prej imeli svoje stojnice na Koroški cesti. Naval kupcev je bil tak, da se je po Langusovi ulici vse predpolodne valila pravcata procesija konsumentov.

Na Trg Svobode pa so prispeli danes naravnost rekordna množina sena in slame. Našteli smo 65 težko naloženih voz. Cene so bile sledeče: Seno, prima, 150—200 Din cent; slama 100—115 Din. Do 11. ure je bilo prodanih 52 vozov sena in slame.

Mariborski občinski svet

ima svojo prihodnjo sejo v četrtek, dne 14. tm. Na dnevnem redu je proračunska razprava, ki bo gotovo zavzela vso sejo.

Prva letošnja jutranja temperatura nad ničlo!

Čeprav smo imeli letošnjo zimo že nekaj spomladansko toplih dni, vendar še nismo beležili v zgodnjih jutranjih urah temperature nad ničlo. Okrog 6. zjutraj je kazal toplomer +5 stopinj, kar je zelo razveseljiv znak. Tudi noč je bila topla in si na marsikaterem kraju lahko videl nezamrznjene luže. Pomlad prihaja!

Nalezljive bolezni v Mariboru.

Gripa v našem mestu polagoma pojenjuje in se dosedaj tudi še ni pojavila v resnejši obliki. Od 1. do 7. marca je bilo prijavljenih mariborskem mestnemu fizikatu 64 slučajev obolevnosti na gripi, ki pa so vsi lažjega značaja. Od ostalih nalezljivih bolezni sta bila prijavljena po 2 slučajja škrlatinke in davice ter 1 slučaj šena, ki je končal s smrtnim izidom.

Zadruga za nabavo stanovanj drž. službenec v Mariboru

ima odslej svoje poslovne ure vsak petek od 18.—19. v lokalu Rotovski trg 1.

Z učiteljskih vrst.

Upravitelj ženske meščanske šole v Celju Josip Brinar je trajno upokojen. Izčasne v stalno učiteljsko službo sta prevedena Barbara Majanovič-Roha pri Sv. Mariji na Muri in Slavko Majcen v Stari Plachi.

Posesnikom avstrijskih realitet!

Predsednik društva hišnih posesnikov za Slovenijo, g. Freljh, pride v torek 12. marca v Maribor in bo poročal o potrebnih korakih, ki bi nas mogli voditi k uspehu. Zborovanje se bo vršilo v zadnji sobi hotela »Pri zamorcu« ob 8. zvečer. Interesenti pridite polnoštevilno! — Pripravljalni odbor.

Poplavljeni dolgovi.

V nekem mariborskem denarnem zavodu je počila, kakor tudi marsikje drugod, vodovodna cev, ki je vodila skozi bogato založen arhiv, kjer so natanko popisani dolgovi. Voda se je takoj v močnem curku lotila čiščenja teh dolgov in bi jih tudi najbrže popolnoma odplavila, da ni ob pravem času prihitela hišnica in naglo zamašila razpoke. Tako je bila žal voda potisnjena v staro strugo in težki dolgovi še dalje neusmiljeno tlačijo nesrečne dolžnike.

Novi ustanovni člani Aero-kluba v Mariboru.

Aero-klubu so na novo pristopili kot dobrotniki: Z Din 1000 Tekstilne tovarne Doctor & drug. Maribor, nadalje kot ustanovni člani z Din 500 gg. Karl Pungel, veletrgovec z vinom, Karl Robaus, veletrgovec, B. Schonsky, industrialec in »Triumph-Auto«, družba z o. z., Maribor.

Še deset dni

je do godovanja vseh Jožic in Jožetov, Pepc in Pepetov. V Studencih, kjer imajo patronatsko cerkev sv. Jožefa, že odkidavajo snežne mase za stojnice in raznovrstne šotore. Klaverno vreme zadnjih dni je preprečilo montiranje raznih gugalnic, vrtiljakov, streljarnic in »cirkusov«, ki so lansko leto — kakor znano že par tednov pred praznikom božjega rednika začeli obratovati. Razen ene gugalnice se ni nihče upal v Studence. Sedaj prihajajo in si izbirajo prostore, da v teh 10 dneh ustvarijo sloviti Jožetov prater, ki bo letos radi raznih novih zgradb precej omejen. — Sneg iz Aleksandrove ceste mečejo kar na breg, zato ima pot za Dravo sliko polarne pokrajine.

16. marca 16. marca DONSKI KOZAKI

10 mož. - Pardnevno gostovanje v Veliki kavarni

Velika kavarna.

V ponedeljek, 11. tm. simfonični koncert v Veliki kavarni. 495

Hotinja vas.

Mestna Orjuna priredi v nedeljo, dne 10. marca ob 14. v gostilni Fr. Primca občni zbor z običajnim dnevnim redom. Odbor. 482

Zakon o državljanstvu

z razlago, uredbo za izvrševanje zakona, določbe mirovnih pogodb, mednarodne konvencije, druge dosedanje zakonske določbe glede državljanstva, oziroma domovinstva in zakon o manjšinah — najdete v drugem zvezku Pirkmajerjeve Zbirke zakonov za upravno službo, ki je pravkar izšel. Cena vezanemu izvodu 65 Din, po pošti 3 Din več. Dobi in naroča se v knjigarni Tiskovne zadruge, Maribor, Aleksandrova 13. U

Ure, zlatnina na obroke

brez poviška — Ilger, Maribor, Gosniska ulica 15. — IX

Pri številnih nadlogah ženskega spola povzroči naravna »Franc-Jožefova« grenčica najboljšo olajšanje. Spričevala klinik za bolne ženske potrjujejo, da se poslužujejo zelo mlo odvajajoče »Franc-Jožefove« vode zlasti pri otročnicah z najboljšim uspehom. Dobi se v vseh drogerijah, lekarnah in specerijskih trgovinah. 2098

Obisk v Ljudski kuhinji

MALO POZNANA SOCIJALNA USTANOVA. — OBISKOVALCI. — 200 PORCIJ DNEVNO! — DOSEDAJ RAZDELJENIH NAD 165.000 PORCIJ.

Maribor, v marcu 1929.

Sredi našega mesta obstoji uvaževanja vredna socialna ustanova: Ljudska kuhinja. Njeni prostori so v ubikacijah mestne oskrbnice, katera je poverjena skrbi in brigi upravitelja g. Sterleta. Mestna oskrbnica oz. ubožna hiša ima 92 prebivalcev, po večini starce in stark. Ta hiša je nekaka republika zase: Vse teče, kakor dobro navita ura; le tupatam zatisne kak starček svoje trudne oči in napravi prostor drugemu, kateremu je prst usode pokazal to hišo kot poslednjo postajo tuzemskega romanja.

V prostorih te hiše je torej nameščena Ljudska kuhinja, ki nudi dnevno povprečno 200 porcij izdatne opoldanske hrane večinoma brezplačno. Le nekateri plačajo po Din 4.— za porcijo, ali teh je malo. Jedilni list Ljudske kuhinje je kaj zanimiv: Ob nedeljah je vkuhana goveja juha z mesom; druge dni ričet s svinjetino, kisló zelje in žganci, krompir, riž, fižol itd. Ves živež dobavlja mestna občina, a stroške krije iz sodnih glob, dotacij in prostovoljnih darov, katerih pa je bore malo.

Desna roka skrbnemu g. Sterletu je 60letni hišnik oskrbnice Karel Dermelj. Star in sključen je že, a v svoji skrbi za dobavo materiala in vzdrževanje reda v Ljudski kuhinji je mladeniško čil. Kadar nakupuje na trgu poleg g. Sterleta, ga je zanimivo gledati, kako strokovnjaško zna izbirati in — »glihati« — kakor pravimo v jeziku našega trga. Za svoje funkcije kot hišnik ubožnice in reditelj Ljudske kuhinje dobiva reči in pišči trideset dinarjev mesečno poleg hrane in stanovanja. V svoji skromnosti pa stari Karl nič ne mrmra in je pri svoji »sijajni« plači še tu pa tam šaljive volje. Zgodaj zjutraj je že na nogah in ko

opravi najnujnejše posle za kuhinjo, je ura že pol dvanajst. Začne se delitev obedov. Obiskovalci vseh starostnih dob in tipov prihajajo — do 200 dnevno — do 1. popoldne. Dve Micki, ena starejša in ena mlajša, skrbita za čim okusnejšo pripravo obeda. Razumljivo je, da imata polne roke dela; kajti kuha se skrbno, higijenično in — okusno, saj je za začimbo zelo brižno preskrbljeno. — Od novembra 1925 do marca 1929 je bilo razdeljeno nad 165.000 porcij v povprečni vrednosti 657.000 Din! Te številke pač mnogo povedo in človek bi moral biti slepec, ako ne bi spoznal eminentne važnosti te sicer malokomu znane socialne ustanove. Skoro dnevno prihajajo novi »gostje« z nakaznicami mestnega upravitelja: »X. Y. ena porcija dnevno za mesec marc.« — Prihajajo in odhajajo. So pa med njimi tudi stalni gostje; novi obrazi so povečini brezposelni siromaki. Delamrže postopaje pa je decimiral »stari Karl« s svojim dokaj ostrim očesom in dobrim nosom. Le redko kedaj se pritihoči tak tip med resnično potrebne reče. Omeniti je treba, da je uprava Ljudske kuhinje, ki je kajpak tudi zelo občutno trpela radi zadnje zime — dobro parirala pomanjkanje kuriva in draginjo živila. — V ubožnici, kjer prebiva 92 starih ljudi, niso občutili prehudega mraza, četudi je znano, da je starec proti mrazu mnogo bolj občutljiv kakor mlada kri. —

Tako smo javnosti predstavili »Ljudsko kuhinjo«, to doslej malopoznano socialno ustanovo, kateri želimo mnogo uspehov in tudi dobrotnikov; kajti perzijski pregovor pravi: »Revežev trebuh je korito božje; kdor ga napolni, je prijatelj božji!«

Ljubljansko gledališko pismo

V.

Shakespearejev sodobnik, angleški pisatelj Ben Jonson, ki je umrl okoli 1. 1630, je napisal vrsto gledaliških iger, ki so mu prinesle sloves slavnega dramatika. Med najboljša njegova dela spada komedija »Volpone«. Igro je iz pozabljenja dvignil nemški pisatelj Stefan Zweig, jo predelal in sodobnemu okusu primerno priredil. V tej obliki žanje »Volpone« največjo slavo po vsem svetu: igrajo ga kar v serijah po Nemčiji, v Parizu, v Varšavi, Londonu in v New Yorku. Videni je, da komedija kljub svojim trem stoletjem še ni prav nič izgubila na privlačnosti. Je pač tako obče človečanska, da tudi danes še zadene v črno — ljudje so pa v bistvu v XX. veku prav taki, kot v XVII.

Delo v jedru sloni na stari basni o prelisičenem lisjaku. Prebrisani Levantinc se iz same hudobije naredi bolnega, da svoje znanke, ki se že veselje bližnje bogate dedščine prav pošteno oskubne. Dejanje se godi v Benetkah. Nastopajo tipi, ki predstavljajo vso lestvico človeških slabosti in napak. Kakor v basni, jih pisatelj označuje z živalskimi lastnostmi, kar kažejo že priimki. Lisjak (volpone) prevrta skopega gavrana (corbaccio), požrešnega jastreba (volto-re), prisili pohlepneža in ljubosumnega Corvinia, da mu sam pripelje v posteljo svojo nedolžno ženo Colombo (golobico). Nastopa še ropotavi juhačina Leone (lev) in podrepnik in Volponov prisklednik Mosca (mušica). Komedija kaže torej že po nastopajočih znake stilne italijanske comedie dell'arte, kjer sodelujoči niso individualni, temveč tipi, stalni predstavljavci točno odrejenih značajev.

V tej baročni komediji je prav za prav združeno dvoje: komični in tragični element. Na eni strani grabežljivost, živinska požrešnost in pohlep po denarju, ki zamori vsa plemenita človeška čustva, na drugi nekaka boleštna zlobnost in škodoželjnost muhastega in napol blaznega starca, ki uživa, medtem ko se koljejo za njegovo dedščino. Bistvo dela je satira, žgoča, mestoma kar tragična obsodba pohlepnosti po mamoni. Morala dela? Denar ni na svetu, da plesni v skrinjah, ven z njim,

na ulico, med ljudi, denar je uživanje, vino, ženske, razkošnost... Tako se tudi zgodi v komediji: podrepni lizun Mosca zmaga, Volpone ubog in osramočen pobegne, njegovi dukati so prišli v prave roke. Z zlatim dežjem, ki ga Mosca usiplje na vso svojat denarja gladnih ljudi — živali se satira zaključči.

Prevod pisatelja Frana Albrechta je mojstrski, mestoma zazvene stavki kakor originalno slovenski. V besednem bogastvu je pokazal poznavanje jezika, da mu ga lahko zavidaš. Mnogo uspeha gre na njegov račun.

Ljubljanska uprizoritev ni bila na umetnostni višini, dasi je vendar le doseglja velik uspeh pri občinstvu. Predvsem se mi zdi, da ni bila osnovna ideja dovolj ostro orisana. Značaj Volpona sam je bil nejasen. Zdeti se je hotelo, da je ta kar veličastno zlobni sladostnistnik le nekak bebast, že napol otročji starček. Njegova žolčljiva naslada, s katero opazuje žrtve, ni prišla dovolj krepko do izraza. Tudi značaj Mosce ni bil čisto pravilno postavljen poleg Volponejevega. Preveč je prevladovala njegova hudobnost. Sploh se je pa odigravalo dejanje preveč naturalistično in je slog basni le premalo prodrli. Režiral je g. Šest.

Glavna figura, Volpone, je našel v g. Levanju interpretu širokega obsega. Bil je zloben in škodoželjen, bolj strašen, kakor smešen. Mestoma skoro tip kakor iz Mollerea. Le nekam preveč preprost se mi je zdel. Odveč je bilo hotenje, podati vlogo kar mogoče smešno, kar ga je približavalo neverjetni karikaturi. V splošnem je pa g. Levaj nosil glavno breme dela in nalogo res častno rešil. Njegovega prisklednika Mosco je bravurozno odigral g. Rogoz. Vloga je skoro enaka prvi, po obsežnosti in pomembnosti. Najmočnejše se je uveljavljal v prizorih s Corvinijem in Corbacciom. Slednjega je kreiral g. Skrbnišek z uprav tragično silovitostjo, ki je prav zato malce izpadala iz celote. Bil je pa res zaokrožen tip, v maski izborni, a z govorico je sijajno označil brezsrčnega oderuha, ki je nehoti spominjal na demonskega Balzacovega skopuha Gobsecka. G. Cesar je bil prav baročno

pojmovan, hrupen kapitan, poleg sodnika edini poštenjak v tej čestiti družini. Notar Voltore, vzor primerno prebrisanega in dovolj omejenega pravdarja, ki zviha in obrača paragrafe, da si le napolni mošnjiček, je bil g. Lipah. Corvinia, samogoltnega kupca in divje ljubosumnega soproga je z vehemenco igral g. Kralj. V sceni, ko se odloči, da »umirajočemu« Volponeju pošlje svojo ženo, je bil prav izvrsten. Je pa tudi prizor sam oderska delikatesa za dobrega igralca. Vloga kurtizane Canine je bila sijajno zasedena. To raflirano damo iz beneškega polusveta je z resnično odrsko rutino igrala ga Nablocka in podala z njo morda najbolj uspelo figuro komedije. Bila je v resnici prava svetska pojava in se vzorno podala v slogovni okvir dela. Od nje je vlogo prevzela ga Medvedova. Dasi je morala sredi odigravanja, ko je igra šla že večkrat preko odra, vskočiti, je to nelahko in tudi zelo kočljivo vlogo pravilno razumela in jo podala res prav dobro. Sodnika je predstavljal g. Gregorin. Namesto strogega in pravičnega varuha pravice in morale je postavil breztelesno bitje, slabotno in skoro smešno. Sploh je sodna scena prešla v groteskno karikaturu, kar pa nasprotuje tendenci avtorja. Z razumevanjem je rešila svojo nalogo ga Šaričeva, pokorna in sramežljiva soproga Corvinia.

»Volpone« je kakor dih iz drugega sveta. Saj je po človečanski vsebini nam čisto blizu, popolnoma še umljiv in dostopen, ali vendar je značilen dokument daljne dobe. Tako naivno, čisto otroško preprosto je zgrajena komedija. Verjetnost, možnost, logika — čemu to? Kakor napeto zanimiva povest, polna romantike, se odvija trak dogajanja. Pa ta govorica! Tako sočna, krepka, naravnost in brez ovinkov! Dasiravno močno posnaženo, se našim omehkuženim ušesom marsikatero mesto še čuje grobo in kosmato. Toda, ne stvari, ne življenje, ne ljudje, le nazori so se spremenili. Takrat, ob Ben Jonsonovem času so živeli še ljudje iz mesa in krvi, zdrav in naraven rod, brez laži-predsedkov in prisiljenega svetohlinstva. Da, da — fuimus Troes... A vendar se Volponejeva zgodba ponavlja dan za dnem, ne vidi je pa nihče, ki sam igra v njej. V tem smo pa še čisto podobni tem junakom iz Benetk šestnajstega veka. Sebe samega je pa menda le redko kateri iz občinstva spoznal na odru... D.

Nove in izbrisane obrtne pravice v Mariboru

Pretekli mesec so bile izdane v Mariboru sledeče nove obrtne pravice: Stanecer Karol, posredovanje pri nakupu in prodaji nepremičnin, Koroška cesta 55; Pauser Ludvik, trgovina z manufakturo na debelo, Rotovski trg 8; Mitrovič Aleksander, trgovska agentura, Pod mostom 7; Engler Adolf, avtomehanik, Tattenbachova ul. 14; Habith Friderik, čiščenje oken, Aleksandrova c. 17; Schamesberger Katarina, trgovina s sirom in poljskimi pridelki, Kacijanerjeva ul. 22; Koser Olga, izdelovanje perila in vezenje, Ciril-Metodova ul. 12; Vukasinovič Kosta, čevljar, Verstovškova ul. 4; Gustinčič Justin, mehanik, Tattenbachova ul. 14; Gustinčič Justin, trgovina s kolesi, šivalnimi in pisalnimi stroji, Tattenbachova ul. 14; Müller Terezija, trgovina z jajci, Mlinska ul. 32; Fiedler Jernej, mesar, Betnavska c. 47; Witzmann Edwin, trgovska agentura in komisija, Gosposka ul. 46; Požar Marica, brivka, frizerka in lasničarka, Vetrinjska ul. 5; Travišan Franc, trgovina z mešanim blagom, Frankopanova ul. 31 (podružnica); Schamesberger Katarina, branjarija, Meljska c. 31; H. I. Turad, prevzemanje obutja in svrlo oskrbe popravila, Aleksandrova c. 7; Mastnak Stefan, čevljar, Koroška c. 101 in Klarič Ana, trgovina z mešanim blagom, Betnavska cesta 39. — Izbrisanih pa je bilo meseca februarja skupno 43 obrtnih pravic in sicer: Murko Ema, modistinja, Smetanova ul. 46; Hrašovec Martin, trgovina z lesom, Maistrova ul. 13; Mohorko Barbara, branjarija, Državna c. 24; Tvrđka Božidar, Veselinovič & Gjorgje Miloradovič, trgovina z mešanim blagom, manufakturo in parfumerijami, Gosposka ul. 26; Vekjet Ivo, trgovina s predmeti prostega prometa, Ulica 10, oktobra 4;

Radi Franc, trgovina z mešanim blagom, Aleksandrova c. 40; Radi Franc, trgovina z senom in slamo, Aleksandrova cesta 40; Toplak Friderik, trgovska agentura, Gosposka ul. 46; Patterholli Aleksij, trgovina z mešanim blagom, Gosposka ul. 17 (podružnica); Lozej Josipina, strojna pletarna, Tržaška cesta 3; Waidacher Josip, trgovina z usnjem, čevlji, čevljarskimi potrebščinami in orodjem, Slovenska ul. 6; Pelc Franciška, čevljarstvo, Jezdarska ul. 8; Serdinšek Marija, šivilja, Ob brodu 1; Pučko Andrejina, branjarija, Mlinska ul. 3; Perko Miroslav, prevažanje tovorov, Ob železnici 22; Primus Henrik, trgovina z mešanim blagom, Tržaška cesta 25; Kos Avgusta, trgovina z vinom na debelo in v zaprtih steklenicah, Lekarniška ul. 7; Maur Ana, trgovina s papirjem in drobnarijo, Tržaška c. 1; Slanič Marija, trgovina s papirjem in galanterijskim blagom, Slovenska ul. 2; Stihlj Josip, trgovina z delikatesami, Koroška c. 50; Racek Jožef, godbenik, Miklošičeva ul. 2; Verbnik Pavla, trgovina z mešanim blagom, Meljska c. 41; Wippel Karol, ročno vezenje, Aleksandrova c. 43; Petrovič Ivan, trgovina z delikatesami, pivom in vinom, Magdalenski trg 2; Tvrđka »Slavija«, mednarodno transportno društvo v Beogradu, podružnica v Mariboru, Meljska c. 12; Pergoldt Franc, trgovina z živino, Jenkova ul. 5; Sock Ivan, trgovina z mešanim blagom, Aleksandrova c. 31; Krautsdorfer Marija, branjarija, Vrtna ul. 8; Pesek Marija, branjarija ter trgovina z vinom, pivom in žganjem v zaprtih steklenicah, Radvanjska c. 6; Wolfond Marija, branjarija ter trgovina s pivom v zaprtih steklenicah, Aleksandrova c. 34; Dobnikar Pavel, trgovina z mešanim blagom, Ob železnici 8; Eibel Ana, branjarija, Prečna ul. 4; Schamesberger Josip, trgovina s sirom in deželnimi pridelki, Kacijanerjeva ul. 22; Wresch Marija, branjarija, Zrinski trg 9; Horvat Alojzija, trgovina z vinom, pivom in sadnim vinom v zaprtih steklenicah, Slovenska ul. 10; Križnič Roza, trgovina z vrečami pod imenom »Juta«, Aleksandrova c. 35; Nera Franc, branjarija, Frankopanova c. 31; Cajnko Franc, trgovina z lesom in premogom, Mlinska ul. 22; Kramberger Marija, branjarija, Aleksandrova c. 61; Toplak Ivana, trgovina s konfekcijo in perilom, Gosposka ul. 17; Kac Ottilija, branjarija, Ob bregu 16 in Kos Avgusta, branjarija, Lekarniška ul. 7.

Čoln, ki ne potone

Nemško izumiteljstvo slavi zopet velik uspeh. Nekemu inženjerju se je posrečilo konstruirati čoln, ki se ne potopi tudi v najsilnejšem viharju. Valovi ga lahko prevrnejo in motor mu lahko zažije voda, vendar zanj ni nikakih posledic. Novi izum bo brez dvoma v pomorstvu velikega pomena, ker bo nudil v slučajih nesreč na odprtem morju popolno varnost.

Elastična kovina

Danskemu inženjerju Vernhagenu je po dolgoletnih poizkusih uspelo sestaviti metalno leguro, ki ima to lastnost, da je elastična kakor gumi. Inženir še ni našel primerne imena za novo kovino, ki ima poleg prožnosti tudi prednost v tem, da je izredno lahka. Razumljivo je, da bo novi izum povzročil v tehniki in industriji velike spremembe.

Tudi šala?

Gospa Špela na kolodvoru svojemu možu, težko natovorjenemu s prtljago: »Rada bi imela, da bi bili tudi klavir vzeli s seboj.«

»Ne delaj tako bedastih vicev!« stoka možic.

»Kake vice?, se izgovarja gospa Špela, na klavirju sem pozabila naše vozne listke!«

Razumljive posledice.

— Mar izum ni velika pridobitev v sodobnem prometu.

— Vsekakor!

— Bržina je bila naravnost rekordna. — Umetnost! Tudi ti bi dosegel rekordno hitrost, ako bi te namazali z ricinovim oljem.

Največji spomenik sveta

500 METROV VISOK SPOMENIK NAPREDKA IN CIVILIZACIJE. — 52 MILIJONOV DOLARJEV STROŠKOV. — SVEČANOST OB 200LETNICI ROJSTVA WASHINGTONA.

Amerika je pač nad vse... Nakopičenje ogromnih kapitalov je zagotovilo Novemu svetu prestiž in vodilno besede v vseh ozirih. Vendar suhe konstatacije ne zadostujejo, Amerikanci hočejo vidnih znakov, blestečih dokumentov svoje moči in ugleda.

Vplivnejši Amerikanci so se lotili ogromnega načrta, ki presega fantazijo naše skromnosti. V bližini Newyorka nameravajo tik ob morju zgraditi »Spomenik napredka in civilizacije«. Na velikanski kameniti ploskvi bodo zgradili 500 metrov visok stolp. Izvedba načrta bo požrla 52 milijonov dolarjev (2 milijardi 800 milijonov Din), ki jih nameravajo zbrati med premožnejšimi sloji. Projektu posvečajo mnogo pozornosti najvplivnejši krogi, tako da je računati, da bodo v najkrajšem času zagotovljena sredstva. Fantastičen monument bo dograjen do leta 1932. in svečano odkrit na

dan 22. februarja ob 200-letnici rojstva Washingtona, ustanovitelja in prvega predsednika Združenih držav.

Monument, ki bo imel ogrodje iz masivnega železa, bo grajen z zunanje strani iz granita, znotraj pa iz čistega marmorja. Notranjost in stolp bosta vso noč razsvetljena z elektriko v jakosti 24 milijonov sveč. Na vrhu stolpa bo velikanski žaromet, ki bo v noči razsvetljeval vso okolico v daljavo 300 milj.

V velikanski stavbi bodo prostori za razstave, katerih kvadratura bo znašala 830.000 kvadratnih metrov. Slehera od ameriških držav bo imela lastno razstavljalno dvorano. Vse stene notranjosti bodo pokrite s slikami iz ameriške zgodovine. Dvanajst električnih dvigal bo oskrbovalo promet med pritličjem in vrhom. Marmornate stene pa bodo nosile imena velikodušnih darovalcev.

Uzdih pred smrtjo

Slavni možje običajno ne umirajo sami. Ob smrtni postelji se zbere vsa rodbina in sorodstvo, razen njih pa še mnogi znanci, ki čakajo poslednjih modrih besed umirajočega. Čestokrat se dogaja, da je tudi zadnja beseda pomembna, običajno pa umirajo tudi velikani kot vsi navadni smrtniki. Raleigh, ljubljene angleške kraljice, državnik, pesnik, diplomat in raziskovalec je dejal krvniku: »Čemu oklevaš? Samo smelo naprej!« — Karl II. je v poslednjem stavku izrazil skrb do male Nelly: »Ne pozabite moje uboge Nelly.« — Lord Thurlow, angleški poslanec in minister (1730-1806) je dejal: »Naj me vzame vrag, ako v tem trenutku v resnici ne mislim, da me bo odnesel.« — Zadnje besede Washingtona, prvega predsednika USA so bile: »Dobro je tako.« — Nelson, angleški admiral in zmagovalca v bitkah pri Abu Kirju in Trafalgarju, je dejal smrtno zadet: »Hvalabogu, da mi je uspelo izpolniti mojo dolžnost!« — Lord Byron, slovit angleški pesnik je z močnim, povečujočim glasom izjavil: »Sedaj pa moram spat!« — Kralj Jurij IV. je šepetal: »Kaj je to? ... Da, to je smrt! ...« — Cromwell, angleški državnik, je dejal: »Želel bi, da se vse to čim prej neha!« — Predsednik Roosevelt je pripomnil pred smrtjo: »Ugasnite luči!«

Desettisoči na stopnišču banke

Uradniki floridsdorske tovarne lokomotiv so odšli na Dunaj, da dvignejo v banki 80.000 šil. za izplačilo delavstva. Ker so bili štirje, so razdelili sprejeti denar na štiri dele, tako da je vsak nosil v aktovki po 20.000 šilingov. Pred banko je eden izmed uradnikov odložil na stopnicah aktovko in odšel po avto, ki bi jih naj odpeljal v Floridsdorf. Ko so prišli v tovarno, se je uradnik spomnil, da je pustil ogromno vsoto na stopnišču pred banko, ki leži v najprometnejšem predelu mesta. Telefonično je obvestil policijo, ki mu je sporočila, da je denar že na varnem. Z aktovko se je dogo dil skoraj čudež. Celi dve uri je ležala na stopnišču pred banko, ne da bi jo kdo opazil. Šele stražnik, ki je patroliral na ulici, jo je pobral in odnesel na policijo. Redar ni zahteval najdenine, ker bi mu je uradnik itak ne mogel izplačati.

Shaw in črna kava

Neki igralec, ki se je seznanil z znamenitim pisateljem Bernardom Shawom, se je neprestano trudil, da bi prišel enkrat z njim tudi v razgovor. Vedoč, da Shaw s tujimi osebami zelo nerad govori o svojih delih, je skušal igralec obrniti pogovor na domače stvari. Ko je prinesel sluga črna kavo, se je igralec obrnil k Shawu in pripomnil: »Poglejte, ako jaz zvečer pijem črna kavo, potem vso noč ne morem spati. Ali imate tudi vi take izkušnje, gospod Shaw?« Nato pa mu je Shaw zelo resno odgovoril:

»Ne! Pri meni je ravno obratno. Kadar spim, tedaj nikdar ne morem piti črne kave!«

Nenavaden pogreb

V ponedeljek se je vršil v Newyorku nenavaden pogreb, ki je nedvomno prvi te vrste. Walter Kingslay, nazvan »oglasni kralj«, ki se je bavil z nabiranjem oglasov, je odredil v svoji oporoki, da naj njegovo truplo sežgo, pepel pa potem spuste iz aeroplana na mesto. Njegova vdova je izvršila njegovo željo. Ko so pokojnikovo truplo vpepelili, se je pojavilo nad mestom letalo, ki je pluto zelo nizko nad hišami in sipalo pokojnikov pepel, ki ga je raznašal veter na vse strani. Ljudje, ki so bili ta čas na ulicah, so se odkrili in izkazali tako zadnjo čast človeku, ki se je dal prvi »pokopati« v zraku.

Dinamitna eksplozija na parniku

Parnik »Teutonia«, ki je bil natovoren z dinamitom in gasolinom, je v četrtek popoldne v pristanišču Buenaventuri v državi Kolumbiji eksplodiral. Število mrtvih še ni znano, domneva pa se, da sta med žrtvami tudi kapitan in dva mornarja, ki so bili v trenutku eksplozije slučajno vsi na krovu. Ostalo moštvo je bilo o priliki katastrofe v mestu in je tako ušlo gotovi smrti. Ogenj se je razširil tudi na svetilnik, ki je bil v bližini parnika, vendar so ga še pravočasno pogasili. Parnik »Teutonia« je popolnoma razbit. Kako je prišlo do eksplozije, še ni ugotovljeno.

Ribiška sezona

Nedavno so neznatno luko Lerwick na Škotskem otočju, ki velja za izrazito ribiško luko, posetili številni kiti. Ogromnih rib se je natlačilo v malem zalivu prav do obale, kakih 500 komadov. Krvelo velikanov se je prerivalo pred očmi ribičev med njihovimi jadrnicami, se podilo in obpluskavalo obalo s krepkimi udarci kril in repov. Ribe je ostrazima prignala k toplim obalam in delo škotskim ribičem znatno olajšala. Ribiči v Narwicu in norveški ribiči so v štirih mesecih vlovili 732 kitov, kar je rekord v ribarstvu v omenjenih predelih Atlantskega oceana.

Zdravniška.

Znani newyorški zdravnik je na posetu pri bolniku. Pazljivo ga gleda od vseh strani. Bolnik je domala v agoniji. Zdravnik ga nagovori: »Vi mislite, da ste bolni? Kaj še! Prav nič niste bolni. Le domišljate si to!« Pri odhodu poreče zdravnik bolnikovi soprogi: »Obisk stane sto dolarjev. Pridite k meni, če se kaj pripeti.« Istega večera se oglasi dama in pravi vsa objokana zdravniku: »Gospod doktor, takoj morate priti k mojemu možu!« — »Kaj pa je novega? Mar še vedno misli, da je bolan?« — »Še slabše! Sedaj misli, da je mrtev!«

Sport

PATROLNI TEK SPD MARIBOR.

Jutri dopoldne priredi zimsko-sportni odsek SPD patrolni tek s startom pri Ruški in ciljem pri Mariborski koči. Prireditelj je novost v smučarstvu naše oblasti in vzbujala med sportniki veliko zanimanje.

SPD in »Maribor« sta že nominirala skupine, ki bodo tekmovali. Sigurni favoriti so brez dvoma Dolinški, ki startajo v eni skupini, drugo skupino SPD bo vodil stalno tretjeplasirani Korman, ki pa bo imel v skupini Maribora, ki jo tvorijo Vezjak, Štepič in Petrovič, ostro konkurenco. Boj med tema skupinama bo tudi najzanimivejši del prireditve, čeprav bo startalo najmanj šest oficijelnih patrol.

Po patrolnem teku se bodo pri Mariborski koči vršile razne smučke igre, ki bodo nudile obilo razvedrila tekmovalcem, kakor tudi občinstvu.

Se nekaj o jubilejni smučki tekmi ISSK Maribora.

Prejeli smo: Vsem je še v svežem spominu nedeljska impozantna smučka tekma ISSK Maribora, katere se je udeležil tudi naš znani internacionalni inž. Janško Janša, ki se je utegnil plasirati šele na drugo mesto za Dolinškom. Vse se je vpraševalo, kako je mogoče, da je zmagal Rušan nad rutiniranim tekmovalcem, ki se je udeležil že nešteto mednarodnih tekmovalanj.

Razlogov, ki so ugrabili Janši prvo mesto, je več: 1. Naporna, poldrugi mesec trajajoča smučka tekma po Evropi. V domovino se je vrnil šele dan pred startom v Mariboru. 2. Na povratku iz Francije si je nakopal influenco, ki mu je močno ovirala delovanje dihalnih organov, razen tega ga je prehlajenje tudi prisililo, da je med tekmovaljem izstopil in zgubil na času. 3. Glavni razlog pa je v tem, da inž. Janša ni prišel v Maribor, da se v konkurenci pomeri s smučarji Maribora in okolice, temveč da s svojo prisotnostjo kot mednarodni tekmovallec in reprezentant vodilnega slovenskega kluba SK Ilirije jubilejni prireditvi svečaneje obeležje in da manifestira lepoto in tehniko smučarskega sporta, kar mu je tudi v polni meri uspelo.

Zal, da gre zimska sezona h koncu, si cer bi se nam gotovo še nudila prilika, da vidimo brata Janšo in brate Dolinške v konkurenci. Brez dvoma so Dolinški prvovrstni smučarji in jim ne odrekamo sposobnost in izglede, vendar sta brata Janša še najmanj za eno ali dve sezoni sigurna zmagovalca in enkratni uspeh Dolinška še ne more biti merilo sposobnosti in kvalitete ter povod za najrazličnejša ugibanja, ki kvarijo sportno objektivnost. Smuk! — Danilo.

Težka atletika:

MEDMESTNA TEKMA LJUBLJANA-MARIBOR.

Težkoatletska sekcija SK Železničarja namerava prirediti dne 6. aprila prvi težkoatletski javni nastop v obliki medmestne tekme Ljubljana-Maribor. Poleg 8-10 parov rokoborcev, bo nastopilo tudi do 5 parov boksarjev. Ker v Mariboru že več let ni bilo nobene težkoatletske prireditve, bo zanimanje gotovo veliko.

Težkoatletska sekcija SK Železničarja.

Vsi težkoatleti, zlasti oni, ki pridejo v poštev za medmestno tekmo, se opozarjajo, da se morajo redno udeleževati treningov, ki se vrše vsak ponedeljek in sredo ob 20. v telovadnici v Cankarjevi ulici. Tam se sprejemajo tudi novi člani.

Hazenska sekcija ISSK Maribora.

Jutri, 10. tm. se bo vršil ob 11. dopoldne v kavarni Jadran sestanek vseh hazenskih družin in lahkoatletin »Maribora« v svrhu važnih dogovorov glede turneje in prvenstvenih tekmovalanj.

Komplikacije matematike.

Z mojim učiteljem je res težava. Včeraj mi je dejal 6 in 3 je 9, danes pa je zopet trdil 5 in 4 je devet. Kaj naj mu torej verjamem?

Sokolstvo

Sokolska slavlja.

V dneh 23.—25. tm. se vrši na Sušaku glavna skupščina JSS. Oni bratje, oziroma sestre, ki bi se hotele udeležiti skupščine, naj javijo to do 10. marca župnemu starešinstvu. Vožnja polovična.

V dneh 28.—29. junija je izlet poljskega Sokolstva v Poznanju. Stroški tja in nazaj ter bivanje v Poznanju so preračunani na okrog Din 1500.

V dneh od 4.—6. julija bo pokrajinski zlet v Plznu. Približni stroški 300.—.

Prijave izletnikov za oba zleta je poslati društvu najkasneje do 19. tm. — Zdravo! Odbor Sokolskega društva v Mariboru.

„Srebrna flota“ dvigajo

Italijanska družba, ki se bavi z dviganjem potopljenih ladij, je dobila koncesijo za dvigovanje šestnajstih velikih španskih galei, ki so pripadale »srebrni floti«, a so jih angleška in holandska mornarica potopile že pred 200 leti v španski luki Vigo (1707). Ravnateljstvo družbe poroča, da je potapljačem uspelo ugotoviti ležišče potopljenih galei, ki so se že močno pogrezle v morsko dno. Ladje leže v globini 30 metrov in jih ne bo težko dvigniti. Podjetje bo zaslužilo ogromno denarja, kajti vrednost srebrnih in zlatih palic, ki jih je »srebrna flota« v Ameriki naložila, se ceni na dve in pol milijardi dolarjev.

Svetovni rekord v britju

V nedeljo so v Budimpešti uprizorili v hotelu Gellert tekmovalce brivcev in frizerjev. Iz ostre konkurence je izšel kot zmagovalca v britju Ladislav Secko, ki je svojega klienta obrl prav gladko v 45 sekundah. Med konkurenti se je nahajala tudi mlada dama, ki pa je radi razburjenja in treme izstopila iz konkurence. Konkurenti, ki so bili srčnejši, so se z vnelo lotili klientov in jih v boju za rekord prav neusmiljeno mrcvarili, na nekaterih mestih obrli premalo, na drugih posneli preveč. Po brivski tekmi se je vršila tekma frizerjev, mojstrov v onduliranju in prirezavanju damskih frizur.

Usodna napaka.

— Gospod doktor, bodite odkritosrčni, Mar še niste storili v praksi nikdar napake, ki je, recimo, postala usodna...? — Hm? — Seveda! Dragi tovariš, še danes si ne morem odpustiti, da sem pred leti nekega dolarskega milijonarja ozdravil z eno ordinacijo.

Dober svet.

Primož si je nakopal v hudi zimi močan kašelj. Na ulici sreča znanca in tovariša, zdravnika Kuzmiča.

— Doktor, — je s težavo spregovoril, ker ga je dražil kašelj, — svetuj mi nekaj zoper tole nadlogo.

Zdravnik se zamislil, toda »gratis« ordinacija se mu ne zdi primerna, zlasti ker je njegov tovariš premožen.

— Najboljše storiš, dragi prijatelj, ako greš k dobremu zdravniku.

— Hvala za nasvet, to sem že itak sam mislil. — Zbogom!

Trdno prepričanje.

Vratar Brenčun se razlikuje od ostalih vratarjev po dveh lastnostih: zelo rad pije in slabo sliši. Sluh mu je v zadnjem času tako opešal, da je moral k zdravniku, ki je stanoval v prvem nadstropju.

— Seveda, dragi prijatelj, vi pijete in to sluhu močno škoduje. Seveda, vi pijete vendar!

Vratar je navdušeno prikimal. — Torej prenehajte piti, da točno ugotovimo, ali ima vaš sluh sploh zvezo s pijančevanjem.

Teden dni kasneje je zdravnik srečal vratarja na stopnišču in ga nagovoril. Vratar je razumel izbornu.

— Vidite torej, dragi moj, ako ne pijete slišite vendar imenitno.

Dva dni kasneje sta se zopet srečala, a vratar ni slišal ničesar.

— Vi ste zopet pill, nesrečnež.

— Da, da, gospod doktor. Vse kar sem zadnjih osem dni slišal, ni toliko vredno, kakor en sam kozarček žganja.

Pestre zanimivosti iz sveta in zgodovine

MONOGAMIJA EVROPEJCEV. — SITNI NOVINARJI. — ZELENI KAVALAR. RESNICOLJUBNA KRALJICA. — NAJKRAJSI ROMAN.

Žena nekega angleškega misijonarja je bila nekoč z osmimi ženami nekega kitajskega mandarina čaj. Med čajanko se je kajpak razvil živahen razgovor. Kitajske dame so z velikim zanimanjem komentirale obleko, lase in zobe tujke, a z neverjetnim ogorčenjem so opazovale — velike noge misijonarjeve žene. — Razvil se je sledeči razgovor:

»Pa ti znaš hoditi kakor možki!«
»Seveda.«
»Potem znaš tudi jahati, plavati in voziti?«
»To se razume.«
»Potem si tudi tako močna kakor možki?«
»Samo ob sebi razumljivo, kajpak!«
»Pa tebe ne sme in ne more premlati noben možki — tudi ne tvoj mož? — Gotovo se mu postaviš v bran?«
»To je jasno ko beli dan; mene ne sme nikdo tepsti; vsakdo bi skupil!«
Vseh osem mandarinih žen se je ne-

verjetno spogledalo. Samo kimale so in se poglabile v težke misli. Nenavaden molk prekine najstarejša dama osmerke in reče: »Sedaj še-le razumem, zakaj Evropejec jemlje samo po eno ženo! Strah ga je, strah...«

Slovito pevko Jenny Lind so neprestano nadlegovali novinarji in razni radovedneži. Vsa nevoljna je premišljevala, kako bi se enkrat za vselej maščevala nad temi sitneži, ki zasledujejo potek njenega življenja. In domislila si je. Poklicala je svojo dvorkinjo in po njej pozvala cel trop novinarjev k sebi v sprejemni salon. Ko so bili vsi zbrani, je vstopila v salon, se ponosno zravnila in rekla: »Gospoda moja, vi me hočete videti in čuti. Dobro! Pazite, prosim vas! Tu vidite moj obraz in mojo staturo od spredaj; takšna sem v profilu (okrenila se je) in obrnita vsem hrbet — takšna je zadnja stran moje osebnosti.« — Nato

je odšla kakor prikazen in pustila go-spode novinarje — same. Pravijo, da so imeli vsi dovolj.

Sedaj pa čujmo poučno kraljevsko zgodbo. Kraljica Elizabeta romunska je v svoji mladosti posvečala vso svojo energijo gojenju petja. In zgodilo se je kakor je to pri privilegiranih osebnostih običaj, da so vsi dvorjani v pretiranih tiradah slavili njen glas. Njo pa je to la-skjanje silno ujezilo, ker se je pretiravalo do smešnosti in sklenila je, da pride res-ni o svojem glasu do dna. — Lepega dneva se je incognito, preoblečena v navadno meščansko ženo in brez sprem-stva napotila k slovečemu francoskemu profesorju petja Dumanoisu, ki se je baš takrat mudil v Bukaresti. Izkušeni pro-fesor je preskusil svojo klijentljinjo do zadnjih obisti. Najprej mu je morala za-peti skalo tonov, potem običajno na-rodno popevko in nazadnje neko operno arijo. In povedal je svoje mnenje: »Glasu v pravem smislu besede pravzaprav nimate, madame; vendar se trudite peti z dobrim naglasom in živahnim muzi-kaličnim čustvom. Upal bi si vas sčasoma izobraziti za opereto ali za kabaret, ampak odkrito vam povem, da nimate za to primerne obraza...« — Kralji-

ca se je staremu pevskega tigru iskreno zahvalila za odkritosrčno mnenje ter mu izročila poleg svoje vizitke uprav knežji honorar v zaprti kuverti. Odslej pa — pravijo — ni več prepevala med dvorja-ni, ampak sama sebi v zabavo in za kratek čas.

Potapljajoči se otok

V jezeru Ilfungen na Litavskem leži majhen otok, na katerem opazujejo iz-redne pojave. Vsako leto, koncem okto-bra ali začetkom novembra, izgine otok pod vodno gladino, spomladi pa se po-tem zopet pokaže na površju. Potaplja-nje se vrši večinoma ponoči, tako da je opazovanje tega zanimivega dogodka močno otežkočeno. V poletnih časih o-stane otok vedno nad vodno gladino in je izredno bogat na vegetaciji. Potap-ljanje otoka se spravlja v zvezo z moč-virnimi plini, ki se razvijajo na močvir-natih tleh jezera in povzročajo dviganje jezera.

Solidnost

»Ali je bil moj mož za časa moje od-sotnosti dovolj soliden? Ali je prihajal redno h kosilu in večerji?«
»Da, milostljiva! Samo pri zajutruku je včasih manjkala!«

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 27

Nemogočnost bega je bila tako očitna, da je moral napeti vso nadčloveško moč svojih možganov, da se ni že naprej prestrašil tega blaznega podjetja.

Uiti!...
Toda kako,
Bil je trideset čevljev pod zemljo; zidovje strašno debelo, vrata hrastova ter prekinjena okovana z že-lezjem; in za temi vrati so bedeli ječarji noč in dan. Roland se je na svoji postelji zadihal od stra-hovitega napora svoje domišljije.

Naenkrat pa ga je ranjena noga zaskelala huje ne-go prej. In še tisti hip je zakričal od novega veselja. Planil je k vrčevim črepinjam, otipal jih s tresočimi ro-kami, pobral jih ter jih po vrsti znosil na svojo po-steljo. Nato se je ilhteč vrgel nanje ter jih pokril s svo-jimi prsi kakor najdragocenejši zaklad!

Kajti te črepinje, nekatere koničaste kakor bodala, druge ostre kakor noži, so bile orodje zaželjenega o-svobojenja!...

Roland se ni spravil takoj na delo.
Prej je moral polagoma navaditi svojega duha na možnost bega, kajti odkar mu je bila vznikla ta misel, je prihajalo utripanje njegovega srca tako silno, da je mislil, da mu mora počiti.

Začuden vsled njegovega molčanja, ga je ječar ne-kega dne zaklical izza vrat.

Jetnik je vztrepetal od groze. Vstal je in planil proti vratom, in zazdelo se je, da ga je pograbila še hujša besnost nego prej. In ječar je odšel.

Odslej je Roland vselej pričel rjoveti, kolikokrat je slišal, da se bližajo koraki: zakaj, zdaj ni smel nihče več stopiti v njegovo ječo!

Tri mesece je iskal Roland smer, ki bi ji moral slediti, ter si sestavljal načrte; polagoma se mu je posrečilo natanko določiti mesto, ki ga je zavzemala njegova temnica.

Načrt, ki ga je naposled odobril, je bil prav tako preprost kakor orjaški: zid je bil proti kanalu dovolj

debel, da se je dal po njegovi sredi izgrebsti notranji rov.

Roland je pričel dolbsti rov, ki je imel voditi po-sevno proti desni navzgor. Kadar bi pridolbel nad po-vršje vode, bi mu bilo treba samo še napraviti luknjo, skozi katero bi se spustil v kanal. Tako bi prišel na-ravnost pod Most Vzdihlajev.

Dne 12. decembra l. 1510. je Roland v severnem kotu svoje temnice pričel borbo s kamnom na kraju, ki ga še dandanašnji kažejo redkim obiskovalcem — to je poldrugo leto po dnevu, ko so ga bili zaprli.

Sicer pa on sam ni poznal tega datuma, ki je pri-šel le čisto slučajno na dan. Ne samo, da je bil izgubil natančno merilo za čas, tudi trije meseci, ko je bil bla-zen, so mu vzeli možnost, da bi se zavedal, koliko te-dnov in mesecev je že prebil v svojem podzemeljskem grobu.

Njegovo edino orodje je bil košček razbitega vrča. In način dela je bil tako počasen, da bi bil pač vsak-do drugi izgubil pogum. Izpraskaval je malto krogln-krog kamena ter jo prestregel drobci za drobcem in jo razsipal po tleh svoje temnice.

Rabil je štiri mesece neprestanega dela, preden je izdolbel prvi kamen. Kolikokrat je med tem delom opešal in prenehal v hipnem obupu, podprl si glavo z rokami ter čepel v kotu dolge ure ter plakal tihe, bridke solze!... A nato se mu je vselej bliskoma obrnila misel, in je skočil pokoncu ter se z novim upa-njem polotil dela.

In ko se mu je naposled posrečilo, da je z okr-vavljenimi prsti izdrl prvi kamen, je bil ves dan ka-kor pljan neizmerne radosti.

Porinil je kamen pod svojo posteljo ter se lotil naslednjega.

Delo je postajalo lažje.
S časom si je pridobil spretnost, ki je v začetku ni imel.

Po izruvanju prvega kamena je došel Roland do plasti nateptane zemlje, pomešane z malto in manj-šim kamenjem. Ta plast je ležala med dvema nav-pičnima stenama, ki sta sestajali iz debelih kosov gra-nita. Ako bi bil Roland prekopal to plast tik pred seboj in predrl nato še drugo steno, bi bil prišel na-ravnost pod kanal.

Toda on je jel kopati poševno navzgor; izprva je hotel prodreti pod kanalovo strugo, nato pa, tik nad površino vode.

Kmalu je mogel stati pokoncu v svojem rovu, na-kar je pričel kopati v poševni črti. Čim je izpodkopal gručo zemlje nad svojo glavo, je moral vedno nazaj iz svojega rova; zdobil je odkopane grude ter jih razsul po tleh svoje temnice, ki so postajala na ta na-čin čimdalje višja in višja.

Kakor hitro je začul v bližini vrat le najmanjši šum, je Roland pričel brezumno kričati in divjati ter se delati, kakor da zopet besni. Natanko je poznal trenutek, ko so mu prinašali hrano, in kadarkoli je ječar odprl mrežo na vratih, je vselej zagledal izkriv-ljeno obličje in divje oči svojega jetnika. Sicer pa je bila mreža tako napravljena, da jetnik ni mogel doseči ječarja, tudi če bi bil iztegnil roke.

Ko so minila tri leta, je bil Roland takorekoč po-zabljen. Dasi so včasih še slišali njegovo tulenje in kričanje, vendar se nihče ni menil zanj. Samo ječar, ki mu je bila posebej poverjena številka 17, je nadalje-val svoje opravilo: vsaka dva dni je prinašal novega kruha in sveže vode. Odprl je omrežje, ozrl se na svo-jega jetnika, tulntam je tudi izpregovoril kako besedo, a nato je vedno odšel, in Roland je imel zopet dva dni mir.

Z gorečnostjo se je zopet lotil dela. Spal je jedva pet ur na dan, jedel ob določeni uri, in včasih si je pri-voščil celo četrto ure odmora. Toda trenutki odmora so mu bili strašni. Kajti kakor hitro njegove roke ni-šle imele več opravka, in kakor hitro se njegov duh ni več napolnil proti večni misli na osvobojenje, so ga vznemirjali in morili spomini, ki so ostajali živi v nje-govem srcu. In v takih trenutkih se je po navadi brid-ko razjokal.

Nato je napočil dan, ko so mu celo solze usahnile. Kdor bi bil tiste čase videl Rolanda, bi se ga bil prestrašil. Bil je nenavadno shujšan. Njegovo lice je bila sama kost in koža. Trde gube so mu orale čelo. Oči so mu gorele z nesnosnim žarom. Bil je takorekoč nag; samo par brezobličnih cunj je viselo na njem.

(Nadaljevanje sledi).

Mali oglasi
Zahteva, doplačevanje in ogla-si trgovskega ali veletrgovskega obsega: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10—

Pomladanski plašči za dame
od Din 390.— navzgor v veliki izbiri, Veletrgovina H. J. Turad, Maribor, Aleksandrova c. 7. 513

Moške obleke
Din 290.—, 390.—, 490.—, Dežni plašči s kapuco Din 188.—, 250.—, Veletrgo-vina H. J. Turad, Maribor, Aleksan-drova c. 7. 511

Velika skladišča
klet in pisarne se takoj oddajo v na-jem. Aleksandrova c. 48. 493

Opremljena spalna in toaletna soba
se odda zakonskemu paru brez otrok, Vprašati Glavni trg 3. 489

Obleke za dečke
od 3—12 let Din 130, 160, 190 vse veli-kosti po eni ceni. Veletrgovina H. J. Turad, Maribor, Aleksandrova c. 7. 512

Gospodična
išče sobo pri boljši rodbini z uporabo kopalnice in če je mogoče celo oskr-bo. Ponudbe na lekarno pri sv. Anehu Glavni trg 20. 479

Zaveše, mrežaste in klekljane čipke,
posteljina pregrinjala, damsko perilo, senčnike, vezene, monograme naro-čite najceneje pri Olgi Kosér, Ciril-Metodova 12, desno. 483

Učenko za šivanje
sprejemem. Gregorčičeva ul. 23 dvori-šče. 484

2 kompletni spalnici,
kakor tudi drugo pohištvo iz trdega lesa v zelo dobrem stanju se vsled se-litve proda po zelo nizki ceni. Naslov v upravi lista. 485

Sobo-in črkoslikanje
izvršuje po cenil. hitro in okusno Fra-nio Ambrožič. Grajska ul. 2. 2231

Velika zaloga kuhinjske posode,
hišne in kuhinjske potreščine vseh vrst. Vsaki gospodinjki znana prvovrst-na emailirana posoda znamke »Her-kules« iz tovarne Sphinx. la. alumi-nijevo in litoželezno postekleno po-sodo. Nadalje mline za meso, orehe, kavo, mak in poper. Tehnice za kuhi-njo in meropreizkusne za trgovce z uteži, Rubeže ravne, okrogle, polokro-gle in ogle. Lopatice za ogle, nepel in smeti, Sita, deske za testo in va-ljarje. Likalnike. Razne oblike za vsa-kovrstno pecivo. Kutije za specerijo in dišave. Kotličke in šibe za sneg. Kotličke za polento iz kotlovine. Sol-nike, mlečne vrčke, cedila za juho, čaj, testo in salato. Vedrice, umivalnike in vrče. Nočne posode. Stiskalnice za ocvirke in krompir. Samovare »Pho-bus« in druge vrste. Škafje okrogle in ovalne. Lonce za kuhanje perila in perilnice. Jedilno orodje vseh vrst. Jedilne servise iz porcelana. Krožni-ke iz porcelana in kamenine. Umival-ne garniture in vse vrste steklene robe. Potne pletene košare in cekar-je. Postrežba točna in sol'dna! Cene konkurenčne! **Albert Vicel, Maribor, Glavni trg št. 5. 334**

V nedeljo
vsi na razstavo vezenin in smyrna te-pihov izdelanih na šivalnih strojih. — Učilišče Gabrenja, Glavni trg 12. Vhod Lekarniška 2. 480

Kupim
pisalni stroj — mali ali veliki. — Na-slov v upravnistvu »Večernika«. 477

Na prodaj: Valvasor-Kärndten.
Naslov v upravnistvu »Večernika«. 478

Popravila nogavic
izvršuje solidno in poceni pletarna L. Golob, Orožnova ulica 6. 169

la gonilne jermene
za mline, žage in tovarne v vsaki šil-rini dobavljati in ima v zalogi po naj-nizji dnevni ceni Ivan Kravos, Mari-bor, Aleksandrova c. 13. 328

Ženska pisarniška moč
dobi službo. Pogoji: znanje slovenščil-ne in nemščine ter strojepisje. Nastop takoj. Pismene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Ženska pisarniška moč«. U

Elegantnemu gospodu na izbiro.

9637-21

Teleči boks - žute, crne, crni lak.

Din. 299.-

9637-25

Teleči boks, žute.

Din. 299.-

9937-29

Boks, žute.

Din. 269.-

Obleka ne naredi človeka, toda vseeno mora biti vsak napreden človek dobre in okusno oblečen.

Dobro oblečenemu človeku ne moremo priporočiti ničesar boljšega, nego dobro pristoječe čevlje.

Taki čevlji mu dajejo samozavest, ker mu nudijo zadovoljstvo radi elegancije in trpežnosti.

Naraščajoče povpraševanje po naših moških čevljih je dokaz, da ti čevlji zadostijo vsem zahtevam kupcev z ozirom na

udobnost
okus in
kvaliteto

Din. 299.-

9637-26

teleči boks-žute.

Pristne kranjske klobase, domače prekaleno meso, velikonočne šunke, izvrstna domača vina, pivo črno in belo, dober sladki jabolčnik

priporoča po najnižjih dnevnih cenah trgovina z mešanim blagom

FRANJO KOSI

Maribor, Gosposka ulica 46

Za gospode in gospe!

Najnovejši pariški in dunajski vzorci slavnih in klobukov za spomlad so došli v različnih kakovostih po najnižjih cenah.

V zalogi so tudi vsakovrstni **svileni, kakor tudi moški klobuki.**

Sprejmejo se vedno vsa v to stroko spadajoča dela in popravila, kakor znano po jako nizkih cenah.

Se priporočata

Ivan in Helena Kvas,

klobučar — modistinja

Maribor, Aleksandrova cesta 32.

Gostilničarji pozor!

Vsled razprodaje zaloge prodam večjo količino pristnega dalmatinskega vina

po 5 Din liter

kakor tudi staro ljubomersko vino po ugodni ceni samo proti takojšnjemu plačilu!

Gjuro Valiak, Maribor

Čafova ulica 7.

Zahtevajte povsod „Večernik“!

Dražbeni oklic.

Dne 3. maja 1929 dopoldne ob 9. uri bo pri podpisani sodišču v sobi števil. 27 dražba nepremičnin, zemljiška knjiga Grajski marof, vl. števil. 184 ad 1) stanovanjska hiša enonadstropna s tovarniškimi poslopji v Prešernovi ulici števil. 19, ad 2) parcel št. 73-51 travnik, ad 3) parcela št. 73-61 vrt, ad 4) parcel. št. 73-1 njiva. Cenilna vrednost: ad 1) Din 276.141,45, ad 2) Din 12.880,—, ad 3) Din 1940,—, ad 4) Din 1700,—, skupaj Din 292.661,45. Najmanjši ponudek ad 1) Din 138.070,73, ad 2) Din 8587,—, ad 3) Din 1294,—, ad 4) Din 1134,—, skupaj Din 149.085,73. Te nepremičnine se prodajo kot celota.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru, dne 26. februarja 1929

PARNA PRALNICA

MARIBOR

pere moško perilo kot novo!

Telefon 480

Centrala: Frankopanova ul. 9.

Podružnica: Vetrinjska ulica 7.

MEDNARODNI VELESEJM V PRAGI

17.-24. MARCA 1929

Shajališče trgovcev in industrijalcev celega sveta. Izložba celokupne čehoslovaške industrije, ki uživa svetoven sloves. — Ugodna prilika za neposreden nakup — Kar poceni blago. Velesejmska palača — — odprta celo leto!

Ugodnosti za potovanje: Popusti na železnicih za osebnost in brizgalke Jugoslavija 25%, Čehoslovaška 33%, Avstrija 25%, Ogrska 25%.

Vizum ni potreben - zadostuje polni list.

Pojasnila in legitimacije daje: **čehoslovaški konzulat, Ljubljana, Bleiweisova cesta** Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova 2

„Putnik“ Ljubljana, Dunajska cesta 1

MALIOGLASI

Lokal

na ulico, primeren za pisarno ali v skladiščne svrhe, se odda takoj v našem. Vprašati pri upr. lista. 498

Električne inštalacije,

popravlja, svetilke, likalnice, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. 117

Kupim staro zlato

srebrni denar, umetno zobovje po najvišjih cenah. — Ilger-jev sin, urar in juvelir, Maribor, Gosposka ul. 15. X

Kolesarji, pozor!

Sedaj je tisti čas, da Vaša kolesa z malim denarjem postanejo popolnoma nova, in sicer z generalnim popravilom. Emajliranje, poniklanje, popolno razložanje, na novo namazana vsa kroglična ležišča. Shramba koles in motorjev čez zimo po minimalnih cenah. Priznana najboljša, najcenejša mehanična delavnica **JUSTIN GUSTIN ČIČ, MARIBOR, Tattenbachova ulica 14**, nasproti »Narodnega doma«. Zadoštuje dopisnica, da pridemo po Vaše kolo na dom. 2519

Vse potrebščine za dom,

kakor posteljno in ostalo perilo, senčnike, čajne pupe, blazine za divane, gobeline, zavese, pregrinjale, ročne torbice itd., vse krasno izdelano in poceni dobite samo pri L. Küttner, Maribor, Vojašniški trg 3. 52

Filtro popravilo ur,

ceno in točno z 1—5 letnim jamstvom pri tvrdki A. Stojec, Maribor, Jurčičeva ulica 8. Po stenske in stoječe ure se pride na dom! 79

Otomane, matrace

itd. izdeluje in popravlja ter izvršuje sploh vsa tapetniška dela hitro in poceni A. Mandl, tapetnik, Gosposka ulica 36. 257

Mizarstvo pohištva Ciril Razboršek,

Strossmayerjeva 5. Prvovrstno izdelovanje vseh vrst pohištva. Renoviranje antikvaričnega in ostalega pohištva. Cene najnižje. 297

Kovčki za potovanje,

torbice iz usnja, listnice, denarnice, gamaše, nahrbtniki v veliki izbiri in po najnižji ceni pri Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. 329

Učenko

za šivanje perila sprejme atelje Rupnik, Maribor, Slovenska ul. 20. 481

Kaj rabite za velikonočne praznike?

Sunke, kranjske klobase, ribe konzervirane vseh vrst, sir in druge delikatese dobite, najboljše in najceneje v delikatesni trgovini Josip Šinigoj, Aleksandrova cesta 18. 420

Hišo

sredi Maribora po možnosti z gostilno ali točilnico kupim. Pismene ponudbe na upravo Večernika z navedbo cene pod šifro »Hiša«. 464

Posteljni vložek

(mrežo), dobro ohranjen, prodam po ugodni ceni. Naslov v upravi. 466

Opremljeno sobo,

separiran vhod, električna luč, lepa lega, oddam takoj. Stritarjeva ulica št. 5/II. 474

Kupim

dobro ohranjeno malo ledenico in železni štedilnik. Naslov pove uprava lista. 519

Gospodično,

dobro izučena v trgovini mešanega blaga išče službo. Ponudbe na upravo lista pod »Poštenost«. 518

Sprejem več gospodov

na hrano in stanovanje. Slovenska ulica 16. 517

Načrte lesenih hiš

dobijo interesi po pogojih februar-ske številke »Domačija« pri kred. in stavbni zadrugi »Mojmir«, Maribor, Koroška cesta. 10. 491

Tschelligjevo

črno (Bock) in svetlo pivo, dr. Thurnerjevo Hedžetovo vino se toči v hotelu »Mariborski dvor«, Oset. Kopalnice, avtogaraže, avtobus-postaja. Telefon 302. 492

Odda se

lepa, čista, solnčna, mobilirana soba s separatnim vhodom in električno razsvetljavo, Magdalenska ulica 50. 505

Iščem stanovanje

2—3 sob, če mogoče s koščkom vrta. Ponudbe pod »V. M. J.« na upravo lista. 501

Spalne in jedilne sobe,

nove, izdelane po najnovejšem vzorcu, na prodaj. Mizarstvo Krekova 18, dvorišče, Kompara. 494

Stanovanje,

2 sobi in kuhinje, event. tudi večjo sobo in kuhinjo, išče mala mirna družina s 1. aprilom. Stanovanje naj bi bilo v bližini mesta. Plača najemnino za pol leta naprej. M. Likof, Studenci, Kralj Matjaževa ul. 36. 516

Izjava.

Podpisana sem od danes naprej sama lastnica posestva Slatinski dol št. 11 in izrecno izjavljam, da nisem plačnica za dolgove nikogar, najmanj pa za dolgove mojega moža Franca Mulec-a.

Slatinski dol, dne 8. marca 1929.

499 **Frančiška Mulec.**

POTNIKA

za Maribor in okolice za posežanje privatnih strank išče pod dobrimi pogoji manufakturna trgovina na obroke. — Ponudbe pod

„ZA — 19004“ NA PUBLICITAS, Zagreb, Gundulićeva 11. 504

Zahtevajte novsod „Večernik“

CENENO ČESKO PERJE!

1 kg sivega opuljenega perja 70 Din, napol belo 90 Din, belo 100 Din, boljše 125 Din in 150 Din, mehko kot puh 200 in 225 Din, boljša vrsta 275 Din.

Pošiljatve carine prosto, proti povzetju, od 300 Din naprej poštine prosto. Vzorec zastoni. Blago se tudi zamenja in neugajajoče vzame nazaj.

Naročila samo na

BENEDIKT SACHSEL, LOBEZ ŠT. 4
U PLZNA, ČHOSLOVAŠKA.

Poštne pošiljke rabijo iz Čehoslovaške v Jugoslavijo približno 10 dni.

6 Stolina ulica 6
„Pri sladkorčku“

Prvovrstna čokolada za kuho kg Din 36—
Fina čokoladna moka kg Din 44—
Čokoladna surovina (Umak) za tortno glazuro 1/2 kg Din 16—
Mešano čajno pecivo kg Din 40—
Polnjeni in navadni oblati. Kakao, čaj. Vedno sveže in bogato zalogo bonbonov najcenejše in najfinejše kvalitete

„Parfumerija“

Parfumi, milo, pralna sredstva, sveče, zobna pasta mazilo za kože in lase, pripomočki za negovanje nohtov, toaletni predmeti. Velika izbira po zelo nizkih cenah

6 Stolina ulica 6

Vabilo na
47. redni občni zbor

Posojilnice v Mariboru, r. z. z. o. p.,

ki se bo vršil

v ponedeljek, dne 18. marca 1929 ob 16. uri v mali dvorani „Narodnega doma“, I. nadstropje.

Spored:

1. Zapisnik izrednega občnega zbora z dne 27. 11. 1928.
2. Poročilo odbora.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrditev računskega zaključka za leto 1928 in razdelitev čistega dobička.
5. Volitev predsednika.
6. Volitev dveh članov odbora.
7. Volitev šest članov nadzorstva.
8. Slučajnosti.

Računski zaključek Posojilnice za leto 1928 je združenikom na vpogled v posojilnični pisarni v Narodnem domu ob uradnih urah.

V Mariboru, dne 8. marca 1929.

Dr. Viktor Kac l. r.
podpredsednik.

Rokavlice
in

nogavlice

vseh vrst, kupite najceneje pri **Fr. Podgoršek** nasl.,

Fr. Bela
Slovenska ulica št. 7

Kranjske klobase

sveže in suhe pri

FERDO UŠAR
371 GLAVNI TRG 1

Galanterija, drobnina, trikotaža, perilo, nogavice, sukanec, D. M. C. blago, bombaži, papir, baterije 500

NA DEBELO

Josip Mlinarič
Maribor, Glavni trg 20

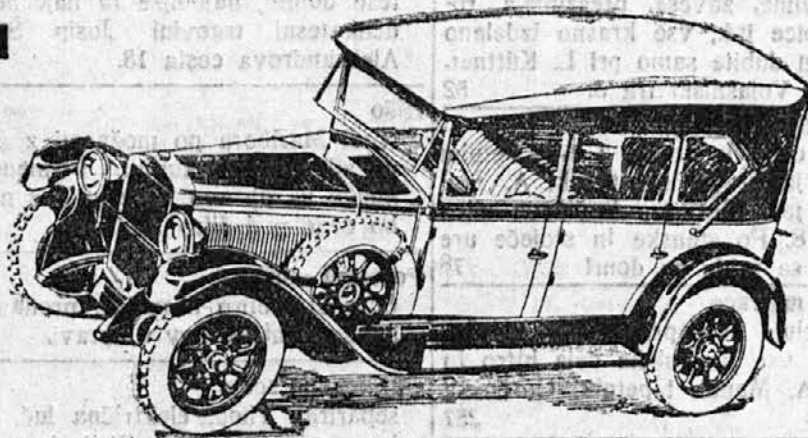
Predno si gradite svoj
LASTNI DOM

industrijsko zgradbo, adaptacijo itd., se obrnite ustmeno ali pismeno na tehnično, pisarno katera Vam izdela načrte in detajlirane proračune, na podlagi katerih je prekoračenje gradbene proračunske vsote nemogoče. Natančnejša pojasnila v vseh stavbenih zadevah, vsakovrstnih cenitvah i. t. d. daje

inž. Viktor Accetto

oblastveno pooblaščen gradbeni inženjer
Maribor, Kosarjeva ulica št. 41 503

FIAT

FIAT

30 let izkušnje. — Ni produkcija v masi, ampak specializirani proizvodi v velikih serijah. — Najnižje nabavne cene! — Pogonski stroški nizki. — Velika izdržljivost. — Nove cene za leto 1929.

Model 509Vsečina cilindra 1000 cm³

Sasija	43.000.—
Torpedo 4 sedežni	56.000.—
Komb. Torpedo	55.000.—
Spyder 2/4 sedežni	53.000.—
Coupe 2/4 sedežni	62.000.—
Coupe Royal	71.000.—
Berlina 2 vrati:	
Tapečiran s suknjo	62.000.—
Tapečiran z usnjem	66.000.—
Berlina Weyman	67.000.—

Model 520Vsečina cilindra 2250 cm³

Sasija	72.000.—
Torpedo 5 sedežni	85.000.—
Coupe 2/4 sedežni	95.000.—
Berlina 5 sedežna:	
Tapečiran s suknjo	98.000.—
Tapečiran z usnjem	104.000.—

Jugoslavenko „FIAT” Automobilno prometno d. d.

Centrala: Beograd, ulica Uzun Mirkova broj 5
Podružnica: Zagreb, Samostanska ulica 2/a

Autoriziran prodajalec za Slovenijo

Maribor, Triumph-Auto, podružnica d. z o. z.
Franciškinska ulica 13

Ljubljana, Triumph-Auto, podr. d. z o. z., Dunajska cesta 36

Model 525Vsečina cilindra 3740 cm³

Sasija	100.000.—
Torpedo	125.000.—
Berlina metal. karoserija	138.000.—
Berlina Weyman	143.000.—

Model 521Vsečina cilindra 2500 cm³

Sasija	85.000.—
Torpedo 7 sedežni	105.000.—
Berlina Weyman	122.000.—
Coupe 2/4 sedežni	132.000.—
Coupe 7 sedežni	130.000.—

Industrijska kola

Kola za prevoz

Mod. 509	2.000.—
Sasija Mod. 507 FA 1500 kg	74.500.—
Sasija, Mod. 603. 2000 kg	126.000.—
Traktor, Mod. 700, 30 PS	80.000.—

NAZNANILO OTVORITVE!

Podpisana javlja ocnj. damam, da
a dne 1. marca 1929 otvorila

DAMSKI SALON ZA KLOBUKE

Popravila in izdelava novih modernih klobukov se
izvršujejo kar najhitreje in po najnižjih cenah.

Se priporoča in beloti z odličnim spoštovanjem

S. VODUŠEK, MARIBOR

Trg svobode 1, I. nadst. 515

SCHROLL-OVO PLATNO

ima vedno na zalogi trrdka 507

FRANJO MAJER, Maribor, Glavni trg 9

PRISTNO DALMATINSKO VINO

čez ulico

lter à Din 8-

dobite v Cafovi ulici 7, dvorišče
Kino Union. 498

Inventurna prodaja

samo do 20. marca 1929.

Belo platno	Din 7.—, 8.—, 10.—, 12.—
Platno za rjuhe	20.—, 22.—, 24.—, 30.—
Parhent za obleke	6.—, 7.—, 10.—, 15.—
Volna za obleke	20.—, 35.—, 45.—, 55.—
Razne vrste svile	10.—, 18.—, 28.—, 32.—

ter vse manufakturno blago kupite po čudovito
nizkih cenah samo do 20. marca t. l. pri trrdki

J. TRPIN, Maribor

Glavni trg 17.

NAJVEČJA SENZACIJA JE NAŠ NOVO
UVEDENI AMERIKANSKI

KREDITNI SISTEM

8—12 MESECEV KREDITA

državnim in občinskim nameščencem kakor tudi solventnim ku-
povalcem drugih poklicov, ako se izkažejo z odgovarjajočo izkaznico.

Blago se izroči takoj. Samo 10% predplačila!

Na ta način je omogočeno tudi manj imovitim, da si
nabavijo prvovrstno radio-napravo. Dosežena je torej
najvišja mera v pogledu naše individualne prodajne
organizacije, pridobivanja kupovalcev kreditnega sistema,
tehničnega nasveta, tehnike cene, tako da lahko mirno
vestjo trdimo, da smo v radio prodaji zavzeli vodeče
mesto. Zato kupujmo samo v radio-specialni trgovini

RADIO-STARKEL, MARIBOR, TRG SVOBODE 6

Spominjajte se CMD!

Krasno izdelane

TRENCHCOATE

iz čisto volnenega, najfinejšega blaga, opremljene s
prvovrstno podlogo iz velblodove dlake, ki se da tudi
odstraniti, kupite garantirano cenejše kakor pa na
Dunaju in v Grazu pri trrdki

L. ORNIK, KOROŠKA CESTA 9.

Ne rabite ne površnika, ne zimskega in ne dežnega plašča

TRENCHCOAT NADOMEŠČA VSE!